

73 SCHÖNBERGER ARMAND (1885-1974)

ASZTALNÁL, 1924-1928 KÖZÖTT

Olaj, vászon, 66,5x80,5 cm

Jelezve jobbra lent: Schönberger A.

Kikiáltási ár: 9 500 000 Ft / 36 822 EUR

SCHÖNBERGER Armand: Anya és leánya, 1925 körül, magántulajdon

SCHÖNBERGER Armand: Olvasó nő, 1920-as évek második fele, magántulajdon

SCHÖNBERGER Armand: Varró leány, 1932, magántulajdon

VISSZA A TERMÉSZETBŐL

Schönberger ízig-vérig urbánus alkat volt; a nagyváros volt a közege, a természet nem igazán érintette meg. A nagyváros rohanó forgatagában számára a szűk család (felesége, a Fürt Gitta néven publikáló Fürst Margit költőnő és 1916-ban született leánya, Vera) jelenti a menedéket, feltöltődésre alkalmas békés szigetet. A család – mindenféle felállásban – gyakori tárgya képeinek és végigkíséri az életművet. A két világháború közötti időszakban többnyire enteriőrben, vagy ipari tájban megjelenő, feleségével közös kettős portréi az életközösség, a nehézségeken is átsegítő szoros emberi kötelék megindító vallomásai.

VERA KÉPEK

Leányáról készült képei meghittségükben, s a lánygyermek iránti rajongásukban méltó párjai Bernáth Aurél Marili-képeinek és Csók István Züzü-képeinek. A Vera-képek, akár egy családi fényképalbum, felvonultatják a gyermek életszakaszait a csecsemőkortól a serdülésen át egészen a felnőtté válás időszakáig. A legnagyobb számban a húszas években, különösen annak második felében készültek festmények, rézkarcok és pasztellek a nyíladozó értelmű leánygyermekről. A zsidó értelmiségi családban nevelkedő kislány többnyire a szellem, a tudás attribútumaival van körülvéve. Hol a műteremnek is használt lakás egyik sarka és képek, szobrok jelentik intellektuális eszmélésének közegét (*Varró leány, 1932*; bal oldalon Schönberger fiatalkori szobra a *Golyózó fiú*), hol őt magát látjuk írás-, olvasás-tanulás közben, illetve olvasmányaiába merülve.

ANYA ÉS LEÁNYA

A kettősportrét műfaja ritkább az életműben, különösen az a képtípus, amelyen közös intellektuális tevékenységbe merülve, bensőséges, csendes együttlétben látható anya és leánya, mint a jelen, feltehetően a húszas évek második felében festett képen. A jelzesszerű, szűk kivágatú környezetben hangsúlyos szerepet kapnak az asztalon heverő könyvek, illetve a bal oldalt látható könyvespolc részlete. Az anya hátulról látható és az előtte tornyosuló könyvhalomban lapozgat, míg leánya házi feladatát írja. A megvilágítás a kép bal sarkából jön, amittől a hátulról látott nőalak ragyogó fényárban úszik, míg a lány fél arca árnyékba borul. A lakás másik sarkából meglesett intim jelenetet örökítette meg Schönberger a képen a korszak szerkezetes, élénk színeket használó képeinek modorában.Dr.

András Edit